

Handläggare:
Cecilia Lindvall

Fördelning av medel ur folkhälsoanslaget 2012

Ärendebeskrivning

Medel ur ett folkhälsoanslag ska fördelas i enlighet med riktlinjer som fastställts av Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN). Anslaget syftar till att stödja utvecklingen av folkhälsoarbetet i länet. Folkhälsoanslaget för år 2012 omfattar preliminärt 12 600 000 kronor.

I detta ärende föreslås bifall till 16 ansökningar till ett sammanlagt belopp av 7 211 000 kronor. För ett projekt föreslås avslag.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2011-10-17
Ansökningar om medel ur folkhälsoanslaget 2012, Bilaga 1, 2011-10-17

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar, under förutsättning av att budgetbeslut innebär oförändrat anslag för folkhälsoanslaget,

- att* bevilja sammanlagt 7 211 000 kronor till 16 projekt enligt bilaga 1, avsnitt 1
- att* avslå ansökan om förlängning av projektet Miljö- och livsstil under barn- och tidiga ungdomsår, BAMSE, enligt bilaga 1, avsnitt 2
- att* ge förvaltningen i uppdrag att fördela överskjutande 5 389 000 kronor till hälsofrämjande och förebyggande insatser enligt handlingsplanen Handling för hälsa 2012-2104
- att* ge programberedningarna i uppdrag att inom sina ansvarsområden följa upp beviljade projekt enligt bilaga 1.

Förvaltningens motivering till förslaget

Riktlinjer för folkhälsoanslaget

Folkhälsoanslaget syftar till en god och jämlik hälsa för alla i länet. Fördelningen regleras enligt riktlinjer som fastställts av HSN. Anslaget delas i första hand ut till insatser med primär-, sekundärpreventiv eller hälsofrämjande ansats. Det kan gälla insatser för metodutveckling, information/utbildning till nyckelgrupper eller framställning av kunskapsunderlag. Folkhälsoanslag kan sökas av aktörer i Stockholms län, dock ej privatpersoner. Medel beviljas inte för insatser som avser vård och behandling, reguljär verksamhet eller sådan verksamhets- eller metodutveckling som kan anses ingå i ordinarie budget och uppdrag. I riktlinjerna anges även att projekt ska utgå från dokumenterade behov, sträva efter en jämlik och jämställd hälsofördelning och planera för vidmakthållande och vidare tillämpning.

Fyra områden prioriteras under perioden:

- En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård
- Levnadsvanor (ökad fysisk aktivitet, goda kostvanor, minskad övervikt, minskad alkoholkonsumtion, hälsosam sexualitet, minskat tobaksbruk)
- En god psykisk hälsa bland barn, ungdomar och unga vuxna
- Hälsofrämjande arbete riktat mot äldre

Årets ansökningar

I avvaktan på översyn av folkhälsoanslaget har endast ansökningar från pågående projekt tagits in inför 2012. Ingen utlysning av medel för nya projekt har gjorts. Totalt 17 ansökningar har behandlats. Den sammanlagda ansökningssumman är cirka 11,5 miljoner kronor.

Ett pågående projekt har missat att förnya ansöka inom ramen för ansökningstiden. Enligt anslaget riktlinjer kan för sent inkommen ansökan inte behandlas. Projektet i fråga är HSN 1008-0843, Internetbaserad habilitering för unga med Aspergers syndrom, Habilitering & Hälsa (budgeterat för 2012 cirka 1 Mkr).

Förslag till fördelning

Preliminärt budgeteras 12 600 000 kronor för folkhälsoanslaget 2012. Förslag till fördelning utgår från den summan och slutlig tilldelning förutsätter vederbörligt beslut i Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Bifall föreslås för 16 projekt. I ett fall föreslås avslag. Beskrivning av projekten och förvaltningens bedömning återfinns i bilaga 1.

Fördelade medel avser endast år 2012. Inför varje budgetår görs förnyad bedömning av pågående projekt. Totalt fördelas i förvaltningens förslag 7 211 000 kronor. Överskjutande belopp, 5 389 000 kronor, föreslås användas till hälsofrämjande och förebyggande insatser enligt handlingsplanen Handling för hälsa 2012-2104.

Ansvar för uppföljning

Enligt riktlinjer för folkhälsoanslaget har Hälso- och sjukvårdsnämndens programberedningar ansvar för att följa upp projekt inom sina respektive ansvarsområden. Formerna för uppföljning utformas av den enskilda beredningen. Förslag till fördelning av ansvar ges i bilaga 1. Förslaget innebär att av programberedningen för folkhälsa och psykiatri ges ansvar för sju projekt, programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård ansvarar för fem projekt, och programberedningen för äldre och multisjuka har ansvar för fyra projekt.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till fördelning ligger inom preliminär budgetram för anslaget.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget bedöms inte medföra några risker för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Strävan efter en jämlik och jämställd hälsofördelning är, enligt gällande riktlinjer, ett krav för att få del av folkhälsoanslaget och är ett viktigt perspektiv när ansökningarna bedöms.

Miljökonsekvenser

Beslutet medför inga direkta konsekvenser för miljön. Flera av de projekt som föreslås få bidrag kan ge underlag till insatser som har positiv inverkan på miljön.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Catharina Barkman
Avdelningschef

Ansökningar om medel ur folkhälsoanslaget 2012

1. Förslag till bifall

1.1

450 tkr HSN 0802-0339

Hälsa för alla - bra mat- och rörelsevanor i gruppbestaden
(flerårsprojekt 2008 – 2012)

Sökande: Karolinska institutet, institutionen för folkhälsovetenskap
Sökta medel: 450 000 kronor för 2012; tidigare beviljat 2 940 000 kronor
Förslag att: **bevilja 450 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Projektets syfte är att undersöka om man genom en utbildningsinsats i gruppbestäder kan förbättra mat- och rörelsevanor samt därigenom minska över- och undervikt och förbättra hälsan bland vuxna personer med lindrig eller måttlig utvecklingsstörning som bor i gruppbestad. Målgrupp för projektet är vuxna personer med lindrig eller måttlig utvecklingsstörning, som bor i gruppbestäder, samt personal som arbetar i dessa. Projektet beviljades 2009 ett års förlängning, dvs. t.o.m. 2012.

Halvårsrapport 2011

Projektet fortlöper enligt planen. 33 gruppbestäder rekryterades initialt och 30 av dessa är kvar i projektet, varav hälften i interventionsgrupp och hälften i kontrollgrupp. Interventionen är genomförd, alternativt pågående i interventionsbestäderna. Interventionen består av tre delar: 1) Hälsoombud som knyts i nätverk och får kompetensutveckling, 2) Studiecirkeln "Fokus Hälsa" för personalen samt 3) Studiecirkeln "Hälsokörkortet" för de boende. Processen avseende gruppbestädernas arbete och deltagande i de olika interventionskomponenterna har kontinuerligt dokumenterats. Eftermätningar för effektutvärdering har under första halvåret 2011 genomförts i 22 av de 30 deltagarna gruppbestäderna. Tre artiklar har skickats för publikation till internationella tidskrifter.

Under hösten 2011 kommer interventionen slutföras i samtliga interventionsbestäder och de resterande 8 eftermätningarna kommer att genomföras. Kvantitativ data från effektutvärderingen kommer att sammanställas och analyseras. Intervjuer kommer att genomföras med chefer och hälsoombud för att studera hinder och möjliggörande faktorer

vid genomförandet av interventionen. Slutrapport planeras att publiceras juni 2012 på svenska.

Förvaltningens synpunkter

Projektet har genomförts enligt plan och närmar sig avslutning. Det finansieras delvis inom uppdrag till KFA. Spridningsinsatser planeras under 2012. Förvaltningen föreslår bifall till ett slutbidrag på 450 000 kronor.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

1.2

800 tkr HSN 0803-0377

Primärprevention av barnfetma genom föräldrasamtal på barnavårdscentral om goda matvanor och fysisk aktivitet (flerårsprojekt 2008 – 2015)

Sökande: Karolinska institutet, institutionen för folkhälsovetenskap

Sökta medel: 830 000 kronor för 2012; 1 186 000 kronor 2013-2014, tidigare beviljat 3 220 000 kronor

Förslag att: **Bevilja 800 000 kronor för 2012**

Projektbeskrivning

Projektet avser att utvärdera hälsoeffekter av ett primärpreventivt program för barnhälsovården om förskolebarns matvanor och fysiska aktivitet samt utvärdera kostnader i relation till effekterna.

Studien genomförs integrerat i barnhälsovårdens verksamhet. Utvalda BVC fördelas till interventions- eller kontrollgrupp som. BVC-sköterskor i interventionsgruppen får omfattande utbildning och handledning. Barn och föräldrar följs från det att barnet är sex månader tills det är fem år.

Sju landsting utöver Stockholm ingår i projektet. Hälften av deltagande BVC-sköterskor hämtas från SLL. Projektet finansieras med forskningsmedel från bland annat FAS och AFA. Ansökan avser kostnader som uppkommer för att erbjuda BVC-sjuksköterskor i interventionsgruppen utbildning/handledning och för att ersätta den extra arbetstid som krävs för att de ska kunna genomföra interventionen ute på barnavårdscentralerna.

Halvårsrapport 2011

PRIMROSE projektet pågår enligt projektplanen. Det finns i interventionsgruppen en liten grupp familjer som uppvisar så stora

förseningar i träffarna på BVC enligt manualen att de inte har möjlighet att "komma i ikapp", dvs. att genomföra nionde och sista träffen på BVC innan barnen fyller 4 år. Majoriteten av familjerna i interventionsgruppen är dock i fas eller nästan i fas med träffarna enligt manualen.

I samtliga åtta medverkande landsting deltar 443 familjer i interventionsgruppen och 657 familjer i kontrollgruppen. I Stockholm län deltar 164 familjer i interventionsgruppen och 168 i kontrollgruppen. Genomsnittligt antal medverkande familjer per BVC-sjuksköterska är 12,6 i interventionsgruppen och 15,3 i kontrollgruppen.

Förvaltningens synpunkter

Projektet är välplanerat och fortskrider i stort enligt plan. Förvaltningen föreslår bifall till 800 000 kronor för 2012.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

1.3

400 tkr HSN 0811-1250

Mat, rörelse och självkänsla - förebyggande av viktrelaterade hälsoproblem med skolan i centrum (Österåkerprojektet)
(flerårsprojekt 2009 – 2012)

Sökande: Karolinska institutet, institutionen för folkhälsovetenskap

Sökta medel: 490 000 kronor för 2012; tidigare beviljat 2 400 000 kronor

Förslag att: **bevilja 400 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Syftet är att utveckla och utvärdera metoder för förebyggande insatser mot viktrelaterade hälsoproblem i skolan. Metoderna ska förbättra matvanor, fysisk aktivitet, självförtroende och tillfredsställelse med den egna kroppen hos barn 6-16 år och därigenom förebygga övervikt och ätstörningar.

Projektet ska testa och implementera flera verktyg; Hälsodiagnosverktyget för deltagarstyrd och systematisk utveckling av en handlingsplan på basis av lokala behov, kvalitetsmärkningsverktyg för maten i skolan, "Body image sensitivity protocol" riktat till skolpersonal, samtalsunderlag för elevhälsovården och föräldrastödsmaterial samt "Everybody's Different" som syftar till att förbättra självuppfattning och självkänsla.

En databas med data på individ- och skolnivå byggs upp som ett redskap för utvärdering, återkoppling till skolorna och långsiktig uppföljning. Projektet planeras och genomförs i samarbete med Österåker kommun. Kommunen står för genomförandet och KFA ger process- och utvärderingsstöd. Nio skolor i kommunen deltar och ytterligare nio skolor är kontrollskolor.

Halvårsrapport 2011

Projektet förlöper enligt plan. Under våren avslutades datainsamling på elevnivå för 2-års uppföljningen. Totalt svarade 690 barn av 820 vid baslinjen. Alla deltagande skolor har fyllt i och skickat in sina svar på 2-års uppföljningen av Skolhälsonyckeln i juni 2011, vilket utgör den tredje omgången av denna datainsamling. En uppföljning av den fördjupade självkänslaenkät, som besvarades av elever på tre skolor 2009, har genomförts under april och maj. Data har analyserats och återkopplats till skolorna i juni 2011. Intervjuer med representanter ur varje skolhälsosteam har gjorts och sammanställts.

En skrift med exempel på hälsopedagogiska övningar med bidrag från de deltagande skolorna har sammanställts och kommer att publiceras under september på Folkhälsoguiden samt eventuellt tryckas. Ett samarbete har inletts med representanter från Västra Götalands regionen, som vill använda och sprida Skolhälsonyckeln i regionen.

Förvaltningens synpunkter

Projektet finansieras till hälften genom basuppdrag till KFA. I detta ingår statistikstöd. Projektet är angeläget; behovet av evidensbaserade metoder för lokalt folkhälsoarbete, inte minst för åtgärder som förebygger övervikt, är stort. Skolan är den arena där man kan vänta bäst effekt av insatser. Eftersom kommunen/skolan står för själva arbetet och KFA för stöttning och utvärdering finns förutsättningar för att insatserna fortsätter efter projekttidens slut. Helhetsbedömningen är att projektet kan vara ett värdefullt bidrag till utveckling av evidensbaserade metoder inom området. Förvaltningen föreslår bifall till 400 000 kronor för 2012. Bidraget avser projektledning och vissa driftkostnader i form av slutrapportering och spridningsinsatser.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

1.4
680 tkr HSN 0908-0771
Metod för individuell utredning och kortare intervention vid nydebuterad och arbetsrelaterad psykisk ohälsa
(flerårsprojekt 2010 – 2012)

Sökande: Karolinska Institutet, institutionen för folkhälsovetenskap
Sökta medel: 1 220 000 kronor för 2012; tidigare beviljat 660 000 kronor
Förslag att: **bevilja 680 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Syftet är att vidareutveckla en metod för individuell utredning och kortare intervention för personer med nydebuterad och arbetsrelaterad psykisk ohälsa. Metoden ska anpassas till de förutsättningar som råder vid utredningar inom primär- och företagshälsovården. En förenklad och förkortad utredningsmodell ska utvärderas, en verksamhetsanpassad manual tas fram och vårdpersonal i länet utbildas. Ett förstärkt nätverk av personal inom primär- och företagshälsovård ska medverka.

Utbildning i metoden ska sedan kontinuerligt kunna erbjudas vårdgivare/aktörer i länet. Nätverk ska fortsätta att träffas regelbundet för att upprätthålla och utveckla kvaliteten i metoden samt för att diskutera möjligheter och svårigheter med utredningar av personer med nydebuterad och arbetsrelaterad psykisk ohälsa.

Halvårsrapport 2011

Nätverkskontakter med psykologer inom företagshälsovården och primärvården har fortsatt. Nya kontakter har tagits för att utöka nätverket då det visat sig svårt att genomföra planerade trettio fall inom rimlig tid. Den nya förkortade verksamhetsanpassade manualen plus formuläret har nått sin slutgiltiga utformning i samarbete med nätverket. En evidensbaserad enkät för utvärderingen är framtagen och de medverkande vårdgivarna har nu börjat arbetet med utvärderingen av metoden på patienter ute i verksamheterna. Ett samarbete med Stockholm Stress Center är etablerat och sömnmätningar görs för att styrka resultaten och en metod för fysiologisk mätning av sömn (Actiwatch) har tillförts metoden. Samarbete har också inletts med FAS Kompetenscenter för företagshälsovård för att föra ut metoden.

Kontinuerligt under hösten kommer fler att utbildas i metoden då flera visat intresse. Interventionerna fortsätter under hösten. Halvårsuppföljning för de första interventionspatienterna kommer påbörjas.

Under 2011 tilldelades projektet inga medel från folkhälsoanlaget, på grund av för sent ankommen ansökan. För att kunna avsluta projektet på ett tillfredställande sätt söks för 2012 hela det tidigare budgeterade beloppet.

Förvaltningens synpunkter

Sökanden erhöll ett bidrag från Folkhälsoanslaget på 660 000 kronor för 2010 men missade att söka medel för 2011. Studien har dock pågått under 2011 utan medel från Folkhälsoanslaget och sökanden önskar därför att de uteblivna medlen för 2011 ges retroaktivt tillsammans med sökta medel för 2012. Förvaltningen bedömer visserligen studien intressant och användbar och att resultaten från denna kommer att kunna vara praktiskt användbar i framtida preventivt arbete inom primär- och företagshälsovården genom att utredningstiden kan förenklas och förkortas men anser att medel som inte sökts för ett år inte heller kan ges retroaktivt utan föreslår endast bifall till ett slutbidrag på 680 000 kronor för 2012, enligt budget i den ursprungliga ansökan.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

1.5

750 tkr

HSN 0908-0778

Depression i samband med förlossning - jämlik vidareimplementering

(flerårsprojekt 2010 – 2013)

Sökande: Karolinska institutet, institutionen för folkhälsovetenskap

Sökta medel: 1 000 000 kronor för 2012; 850 000 kronor för 2013;
tidigare beviljat 1 500 000 kronor

Förslag att: **bevilja 750 000 kronor för 2012**

Projektbeskrivning

"Depression i samband med förlossning" är en evidensbaserad metod för föräldrastöd som är implementerad inom barnhälsovården i SLL. I metoden ingår bland annat självskattningsskalan EPDS. Projektet avser att utveckla Depression i samband med förlossning för att upptäcka och ge stöd till alla föräldrar med post partum-depressiva symtom (PPDS). Idag exkluderas pappor och många icke-svensktalande. Projektet består av två delprojekt med separata fokus på pappor respektive icke svensktalande föräldrar.

Efter initiala svårigheter att engagera BVC-mottagningar i projektet ändrades projektplanen och HSN godkände 2010 en förlängning av projektet med två år, dvs. t.o.m. 2013.

Halvårsrapport 2011

Under februari och mars genomförde vi en utbildning i metoden "Depression i samband med förlossning" med inriktning på pappor. Under våren skickades enkäter med bakgrundsfrågor samt formulären EPDS och GMDS till fäder i Stockholms län som fick barn i november och december, totalt drygt 3800 personer. Av dessa har 40-45 procent besvarat enkäten och bland dessa har drygt 250 personer (10-15 procent) skattat depressiva symtom. Det är fler pappor med symtom än förväntat, vilket tyder på att symtomen är ganska vanliga. Pappor med annat födelseland än Sverige kan eventuellt vara överrepresenterade bland dem med symtom vilket möjligen kan reflektera dessas generellt mer utsatta position i samhället.

I september och oktober fortsätter vi att skicka ut enkäter till hösturvalet (som blev fäder i maj respektive juni) för att kunna jämföra eventuell påverkan av årstidsbundna depressiva symtom.

Av de pappor med symtom vi funnit är det bara ett fåtal som tackar ja till stödsamtal (ca 10 procent) eller till självhjälpsbok (ca 14 procent). I samråd med utvecklarna inom barnhälsovården planeras att med start omkring november 2011, distribuera EPDS-formuläret till papporna genom BVC för att försöka få upp svarsfrekvensen och se om fler tackar ja till stödsamtal.

Förvaltningens synpunkter

Projektet har stött på svårigheter vid genomförandet då få pappor har sökt det stöd som erbjudits. Nya vägar att nå målgruppen provas nu via BVC. Det är dock sannolikt att omfattningen av projektet blir mindre än planerat. Förvaltningen förordar därför ett något sänkt anslag jämfört det sökta och föreslår bifall till 750 000 kronor för 2012.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

1.6

400 tkr

HSN 0908-0786

Föräldrastöd för goda mat- och rörelsevanor inom skolhälsovården

(flerårsprojekt 2010 – 2012, söker förlängning t.o.m. 2014)

Sökande: Karolinska institutet, institutionen för folkhälsovetenskap
Sökta medel: 1 044 000 kronor för 2012; 1 522 000 för 2014 för resterande år; tidigare beviljat 1 240 000 kronor
Förslag att: **Bevilja 400 000 kronor som ett slutbidrag samt avslå begäran om förlängning**

Projektbeskrivning

Syftet är att utveckla en metod för föräldrastöd för goda mat- och rörelsevanor inom skolhälsovården. Målet är att förbättra barns matvanor, fysiska aktivitet och viktutveckling genom motiverande hälsosamtal med föräldrar inom skolhälsovården och en lärarledd klassrumskomponent. Målgruppen är föräldrar och barn i förskoleklass i resurssvaga områden.

Projektet är ett samarbete med skolhälsovården i Nacka kommun. Det utgår från "Hälsoboken", ett bildrikt, lättläst material om hälsosamma levnadsvanor med evidensbaserade råd till föräldrar. Eleverna får i uppgift att diskutera Hälsoboken med föräldrarna som därefter erbjuds ett hälsosamtal (MI) i förlängning av ordinarie hälsobesök. Uppföljningssamtal sker efter tre månader. Längd och vikt mäts av skolhälsovården vid 6-årsbesök och i årskurs 1. Kontrollklasserna gör enbart ordinarie hälsobesök där Hälsoboken delas ut. Föräldrarna besvarar frågor om levnadsvanor före hälsobesöket och efter 3 månader. Utfallsmått är matvanor, fysisk aktivitet, BMI och föräldrars självttillit. Fokusgruppintervjuer genomförs med föräldrar och lärare.

Halvårsrapport 2011

Den sex månader långa interventionen har pågått enligt tidsplan och avslutades i april då eftermätningar påbörjades.

Totalt har 199 samtal hållits med föräldrar, varav 110 samtal 1 och 89 samtal 2. Motiverande samtal har använts konsekvent under samtalen där föräldrarna, som avsett, har fokuserat på de förändringsområden de själva finner viktigast gällande sitt barns mat- och rörelsevanor. Flera föräldrar har spontant varit mycket positiva till projektet. Ven barnen och lärarna som följt en manual för klassrumsaktiviteterna har varit positiva.

Projektgruppen har diskuterat en fortsättning av projektet där lärdom av erfarenheterna kan dras och programmet ytterligare anpassas till de grupper där behoven är som störst. Flera andra kommuner har visat intresse.

Förvaltningens synpunkter

Projektet fortskrider enligt plan. Studien ligger inom Folkhälsoanslagets prioriterade områden. Vi bedömer att resultaten kommer att kunna vara användbara i framtida preventivt arbete, bland annat i det fortsatta arbetet med Handlingsprogrammet mot övervikt och fetma. Ansökan gäller en avslutande del (del 1) våren 2012 och en förlängning av programmet (del 2) som sträcker sig från hösten 2012 till och med 2014. Förvaltningen föreslår bifall till 400 000 kr för 2012 för den avslutande del 1. För förlängning enligt del 2 föreslås avslag.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

1.7

100 tkr HSN 0909-0790

För ett lättare liv i Sundbyberg
(flerårsprojekt 2010 – 2012)

Sökande: Sundbybergs stad

Sökta medel: 270 000 kronor för 2012; tidigare beviljat 250 000 kronor

Förslag att: **bevilja 100 000 som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Projektet För ett lättare liv i Sundbyberg består av samverkan mellan kommun, landsting och föreningsliv i Sundbyberg. Målet är att förebygga övervikt och fetma bland barn och unga 0- 18 år i Sundbyberg. Syftet är att arbeta långsiktigt för ett gemensamt tvärsektoriellt samarbete i Sundbybergs stad för att förebygga övervikt och fetma. Projektet ska genom olika metoder och aktiviteter skapa förutsättningar som främjar en god och jämlik hälsa. Det ska genom ökad fysisk aktivitet, goda matvanor och god hälsa skapa en samsyn och samverkan mellan de aktörer som möter våra barn, ungdomar och föräldrar i deras vardag.

Halvårsrapport 2011

Inriktningen på arbetet har varit utbildning och information till nyckelgrupper. Den tvärsektoriella styrgruppen för projektet har haft möten en gång i månaden för planering, lägesrapportering, uppföljning och vidareutveckling. Samarbete sker mellan landstinget, kommunen och föreningar. Under våren har en folder för projektet tagits fram. Aktiviteter som genomförts under våren är: två utbildningstillfällen i näringslära för medarbetare, föräldraföreläsningar, tre utbildningstillfällen i att laga egen

barnmat för föräldrar, utdelning av badbiljetter, framtagande av sockerutställning samt kartläggning av cafeér.

Planering för att starta studiecirkel i vad blir det för mat skedde men då för få anmälningar gjordes startade aldrig studiecirkeln under våren. Diskussion kring aktiviteter för överviktiga barn pågår. Likaså möten kring att starta upp arbete med metoden Friska barn. På kommunens hemsida ligger information ute om projektet och de olika aktiviteterna.

Alla aktiviteter som skedde under våren kommer fortsätta genomföras under hösten, samt en utbildning i mini-röris för förskolepersonal.

Förvaltningens synpunkter

Projektet syftar till att skapa ett tvärsektorielt samarbete kring övervikt och fetma i befintliga verksamheter och strävar efter en jämlik och jämställd hälsofördelning. Det framgår att projektet är en del av ett redan påbörjat samverkansarbete mellan olika aktörer. Projektet ligger delvis inom anslagens prioriterade områden. Många av de beskrivna verksamheterna är redan igång. Medel söks för aktiviteter, utbildning, informationsinsatser och för att ta sprida informationsmaterial. Projektet bör kunna utnyttja det informationsmaterial som produceras inom KFA. Informationsinsatser/ utbildning till nyckelgrupper omfattas av folkhälsoanslaget. Förvaltningen föreslår bifall till 100 000 kronor avseende sådana insatser för år 2012. Övrig information och utbildning torde anses som normal kompetensutveckling i respektive verksamhet.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

1.8

472 tkr

HSN 0909-0816

Enkätundersökning som underlag för miljöhälsorapport för barn i Stockholms läns landsting 2013

(flerårsprojekt 2010 – 2013)

Sökande: Karolinska institutet, institutet för miljömedicin

Sökta medel: 472 000 kronor för 2012; 850 000 kronor för 2013; tidigare beviljat 1 195 000 kronor

Förslag att: **bevilja 472 000 kronor för 2012**

Projektbeskrivning

Studien ska öka kunskapen om miljörelaterad ohälsa hos barn i Stockholms län. Kunskapen ses som ett viktigt redskap för beslutsfattare avseende kopplingen hälsa och miljö utifrån barnens perspektiv. Avsikten är att även följa upp resultatet från 2006 års undersökning av barn i Stockholms län.

Enkäten riktar sig till samma åldersgrupp som den regionala miljöhälsoenkäten 2006, preliminärt till föräldrar och barn som är 8 månader, 4 år, 8 år och 12 år gamla. Miljöhälso- och hälsoenkäterna, både de nationella men även de regionala för Stockholms län, tas fram vart fjärde år. En viktig del av underlaget är miljöhälsoenkäterna. För Stockholms läns regionala miljöhälso- och hälsoenkäter görs ett tilläggsurval utöver socialstyrelsens urval. Tilläggsurvalet består av cirka 10 000 personer.

Halvårsrapport 2011

Förutom folkhälsoanslaget har vi även fått bidrag från Länsstyrelsen och flera av regionens kommuner vilket har resulterat i en kraftig utökning av antalet enkäter, sammanlagt över 30 000 enkäter för hela länet. Därför har vi beslutat att det även, förutom åldersgrupperna som ingår i den nationella undersökningen (8 månader, 4 år och 12 år), ska ingå barn som är 8 och 16 år i den regionala enkätundersökningen. Utarbetande av regional enkät för 16-åringar har också fullföljts.

Under mars-juni pågick insamlingen av enkätsvaren för 8 månaders, 4- och 12-åringar. När det gäller 8- och 16-åringar kommer insamlingen att pågå till den 15 september (en extra påminnelse kommer att genomföras under augusti-september). Dessutom planeras en bortfallsanalys som ska genomföras i form av en telefonintervju. Sammanställning och statistisk bearbetning av enkätsvaren kommer att påbörjas under hösten och pågår under resten av året och fortsätter även under 2012.

Förvaltningens synpunkter

Den kunskap som projektet tar fram är ett viktigt underlag för planering och uppföljning av miljöhälsoarbetet i länet. De återkommande miljöhälsoenkäterna är särskilt lämpade för att följa utvecklingen av hälsoeffekter kopplade till miljön och de bidrar också till att följa tidstrender i den miljörelaterade hälsoutvecklingen. Projektet har särskilt stor betydelse för folkhälsoarbetet eftersom det vänder sig till den känsligaste gruppen i samhället, nämligen barnen. I uppdraget innefattar även att trycka en rapport och aktivt sprida kunskap genom den. Förvaltningen föreslår bifall till 472 000 kronor för 2012.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

1.9
300 tkr HSN 1008-0890
Studiecirkel för utlandsfödda kvinnor om "hälsa, ohälsa, kroppen och dess funktion"
(flerårigt projekt 2011 - 2012)

Sökande: Hjärt- och Lungsjukas länsförening i Stockholm
Sökta medel: 614 000 kronor för 2012; tidigare beviljat 360 000 kronor
Förslag att: **Bevilja 300 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Projektets mål är att sprida kunskap om hälsa och ohälsa och om kroppen och dess funktion bland en utsatt grupp, somaliska invandrare, att öka kunskapen om hur individen kan motverka ohälsa, öka medvetandet om förebyggande hälsoinsatser samt att sprida kunskapen i sociala nätverk.

Projektet riktar sig till kvinnor inom ett område med hög andel utlandsfödda, i första hand gruppen somaliska kvinnor. Huvudaktiviteten är en studiecirkel som ska omfatta undervisning om kroppen och dess funktion och de vanligaste hjärtkärl- och lungsjukdomarna samt ge basal kunskap om sjukvårdssystemet. Förhoppningen är att i denna första studiecirkel identifiera deltagare som själva kan bli studiecirkelledare.

Halvårsrapport 2011

Uppbyggnad av kontaktnät påbörjat inom Tensta Rinkeby. Kontakt etablerad med Angereds närsjukhus för att ta del av deras erfarenheter av liknande arbete. Möten har genomförts med personer med somalisk bakgrund som ska ingå i pilotgruppen för att utbilda cirkelledare. Kontakt med somalisk tolk etableras.

Framtagande av studiecirkelmaterial har påbörjats. Regelbundna träffar med kontaktpersoner, blivande cirkelledare och professionella yrkesutövare som ska föreläsa i studiecirkelarna. Framtagande av ett utvärderingsinstrument i form av ett frågeformulär för självskattad hälsa.

Under hösten fortsätter förberedelser inför start av pilotgrupp och studiecirkelmaterial färdigställs och trycks. Kontakt etableras med ABF för att säkra projektets fortlevnad efter 2012.

Förvaltningens synpunkter

Angelägen verksamhet som ännu är i initialstadiet. Medelsförbrukningen första halvåret är låg. Förvaltningen förordar fortsatt stöd med 300 000 kr 2012.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för äldre och multisjuka.

1.10

100 tkr HSN 1008-0929

Matrevolutionen. Livsviktigt förändringsarbete bland missbrukare och kriminella

(flerårigt projekt 2011 - 2012)

Sökande: X-cons

Sökta medel: 527 000 kronor för 2012 ; tidigare beviljat 450 000 kronor

Förslag att: **Bevilja 100 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Syftet är att utveckla metoder och kommunikationsstrategier för att förbättra matvanorna hos före detta missbrukare och kriminella för att skapa bättre fysisk och psykisk hälsa och därmed minska överaktivitet, aggressioner och andra hälsorelaterade problem.

Mål: 1. Att förbättra matvanorna hos före detta kriminella som är X-cons medlemmar; 2. Ge ut en kokbok med medlemmarnas erfarenheter; 3. Sprida kunskaper om bra matvanor till landets fängelser i syfte att förändra kostpolicyn. Målgrupper är medlemmar i X-cons, tjänstemän på landets fängelser, politiker och kriminalvårdens centrala tjänstemän

Medlemmarna ska själva utveckla en metod att kommunicera livsstilsbudskap med fokus på matvanor till varandra. En kärntrupp på 2-3 personer ska få utbildning och praktik för att kunna både laga bra mat till medlemmarna och berätta för dem varför näringsriktig mat är viktigt för att må bra och för att kunna klar sig i samhället utan återgång till kriminalitet.

Halvårsrapport 2011

Matprojektet har nu pågått ca ett halvt år i X-cons Stockholms regi med lunchmat till dem som vistas i lokalerna på Tjärhovsgatan. Maten har blivit betydligt mer näringsriktig. Varje dag har lunch serverats på Tjärhovsgatan till mellan 20 och 30 deltagare. Fortbildning av de tre personerna som arbetar i köket har skett sedan start, men först sedan augusti månad i en

fastare struktur med kursplan, kurspärm och hemuppgifter. Det faktum att projektet har många med dyslexi har ställt krav på mer personlig kunskapsförmedling än vad som ursprungligen varit tänkt. Två föreläsningar för personal och medlemmar har hållits och inför hösten planeras föreläsningar med olika teman en gång per månad.

Föreningen bedömer att projektet kommit igång bra, men att det behövs ytterligare tid för fortbildning och kompetensutveckling av de personer som lagar maten. Projektet behöver också fortsätta för att ge stadga och stabilitet till föreningens lunchservering och för att öka förståelsen av matens betydelse för hälsan. Via projektet nås en målgrupp med låg kunskap om matvanornas betydelse för hälsan.

X-cons har många medlemmar med ADHD-problematik och likande. För dem är matvanorna särskilt betydelsefulla. Av den anledningen har X-cons sökt kontakt med föreningen Attention i Stockholms län för att därigenom kunna sprida de nyvunna kunskaperna till nya målgrupper. Attention är intresserad av matprojektet och har bjudits in att delta i arbetet med att ta fram ett metodmaterial

Förvaltningens synpunkter

Projektet ligger inom prioriterade områden och följer folkhälsoanslagets riktlinjer gällande informationsinsatser/utbildning av medlemmar inom organisationer. I ansökan för 2011 planerade X-cons att söka 89 0000 kr för år 2012. I ansökan för 2012 ansöker man om 527 000 kr. Förvaltningen anser inte att projektet kommit igång på det sätt som beskrevs i ansökan för 2011. Vi föreslår fortsatt finansiering med 100 000 kr för år 2012. Medel ges för fortsatta föreläsningar för medlemmarna och kökspersonalen samt fortsatt kompetensutbildning av kökspersonalen enligt den struktur som skapats samt för projektledarens stöttning och uppföljning/utvärdering av projektet. Medel ges däremot inte till del av lön till anställning av personal i köket eller till framtagning och tryckning av metodmaterial tillsammans med föreningen Attention i Stockholm. Medel ges inte heller för deltagande i Almedalsveckans seminarier. Slutbidrag.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

1.11

487 tkr HSN 1009-0944

Analys av folkhälsoenkätens äldredel och spridning av resultaten
(flerårigt projekt 2011 – 2012; söker förlängning t.o.m. 2013)

Sökande: Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum
Sökta medel: 487 000 kronor för 2012; 80 000 kronor för 2013; tidigare beviljat 840 000 kronor
Förslag att: **Bevilja 487 000 kronor för 2012 samt bifalla begäran om förlängning t.o.m. 2013**

Projektbeskrivning

Syftet är att ge underlag för prioriteringar av folkhälsoinsatser riktade till personer 65 år och äldre i Stockholms län. Målet är att folkhälsoarbetet ska baseras på välgrundad kunskap om hälsosituation och hälsorisker och skillnader mellan olika grupper (kön, åldrar, socioekonomiska skillnader mm).

Metoden är att bearbeta och analysera data från Landstingets folkhälsoenkät 2010, jämföra med annat relevant material såsom data från SNAC-K och SWEOLD, publicera en äldrefolkhälsorapport samt ordna möten med det nätverk som Centrum för folkhälsa (numera Karolinska institutets folkhälsoakademi) byggt upp med medel från folkhälsoanslaget.

Halvårsrapport 2011

Analys av Folkhälsoenkäten 2010 påbörjades. För spridning av resultaten planerades och beslutades att genomföra två seminarier under hösten 2011. Det första i september i samarbete med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Stockholm. Det andra i november i samarbete med Karolinska Folkhälsoakademien. I samband med det första seminariet lämnas en första skriftlig rapport över folkhälsoläget bland äldre i Stockholms län.

Förvaltningens synpunkter

Projekt som framskrider enligt plan där det finns betydande intresse av att ge stöd till arbete för att fortsatt analysera och sprida information om äldreinkätens resultat. Förvaltningen förordar anslag med sökta medel, 487 000 kr.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för äldre och multisjuka.

1.12
750 tkr HSN 1009-0945
Implementering av pedagogiska verktyg, MI och stöd för det
Motiverande samtalet om levnadsvanor
(flerårigt projekt 2011 - 2012)

Sökande: Centrum för allmänmedicin
Sökta medel: 1 456 000 kronor för 2012; tidigare beviljat 750 000 kronor
Förslag att: **Bevilja 750 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Syftet är att implementera MI som ett verktyg för distriktssköterskor/sjuksköterskor, att sprida Socialstyrelsens riktlinjer för levnadsvanor och att erbjuda handledning och undervisning kring levnadsvanor och motiverande samtal för att därigenom kunna vidmakthålla aktuella faktakunskaper kring levnadsvanor och samtalsmetod i det dagliga arbetet.

Endast en liten andel av distriktssköterskor och sjuksköterskor i Stockholms läns landstings primärvård har kunskaper om MI. Under åren 2009-2010 har cirka 150 av 1200 distriktssköterskor/sjuksköterskor gått MI grundkurs genom riskbruksprojektet.

Projektet omfattar grundkurs tre dagar MI och två dagar utbildning i levnadsvanor. En baslinjeundersökning samt en uppföljande undersökning genomförs. Undersökningen ska ligga till grund för fortsatt implementering och handledning.

Halvårsrapport 2011

En modell har arbetats fram där inspelning och kodning av samtal är basen för vidmakthållande och utveckling av samtalsstilen MI. En tvådagars levnadsvaneutbildning har tagits fram och sex utbildningstillfällen har erbjudits under våren varav fem tillfällen genomförts. Syftet har varit att knyta ihop faktakunskaper med Motiverande samtal. Levnadsvaneutbildningen är ett av stegen i en handledningsmodell. Totalt 56 sjuksköterskor/distriktssköterskor (ssk/dsk) har deltagit under våren.

MI-utvecklingsgrupperna ska för den enskilda ssk/dsk fungera som ett fortlöpande stöd för att utveckla den egna MI-kompetensen. Vårdenheter där flera ssk/dsk har deltagit i MI-grundutbildning och levnadsvaneutbildningen har kontaktats för att under hösten fungera som pilotenheter för att testa och utveckla modellen för MI-utvecklingsgrupper. Inför höstens handledning behövs viss teknisk utrustning för inspelning av samtal.

Behov av fortsatt implementering och handledning i MI bedöms kvarstå efter 2012. Utvärdering kommer ligga till underlag för fortsättning av projektet i nuvarande form eller efter revidering.

Förvaltningens synpunkter

Insatser för att förstärka hälso- och sjukvårdens förebyggande arbete kring levnadsvanor är angelägna. Socialstyrelsens riktlinjer inom området kommer att innebära ökade krav på kompetens för adekvat rådgivning. Projektet svarar mot ett tydligt behov. Bidrag gavs 2011 till den del av projektet som avser metodutveckling och genomförande av handledning. Projektets utbildningsmoment bedömdes ingå i Centrum för allmänmedicins basuppdrag. Förvaltningen förslår bifall till 750 000 kronor som förstärkning till basuppdragets utbildningsinsatser och för att avsluta utveckling kring handledning.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

1.13

600 tkr HSN 1009-0952

Första hjälpen i psykisk hälsa - självmordsförebyggande arbete i befolkningen i Rågsved inom ramarna för modellprojektet Noll självmord i Stockholms län
(flerårigt projekt 2011 - 2013)

Sökande: NASP/Karolinska institutet och Samhällsmedicinska kliniken, Karolinska universitetssjukhuset Solna

Sökta medel: 600 000 kronor för 2012; 600 000 kronor för 2013; tidigare beviljat 600 000 kronor

Förslag att: **Bevilja 600 000 kronor för 2012**

Projektbeskrivning

Projektets mål är att föra ut "Första Hjälpen till Psykisk ohälsa" till så många som möjligt av dem som är verksamma eller bor i Rågsved. Härigenom uppnås ökad kunskap och mindre fördomar kring psykisk ohälsa och självmord och att människor i behov av hjälp söker och får den.

Metod som används är The Mental Health First Aid Training and Research Program (MHFA) på svenska Första hjälpen till psykisk hälsa.

Psykisk ohälsa är ett vanligt problem som många inte söker hjälp för. Många människor är inte tillräckligt informerade och kunniga om psykisk ohälsa, hur den yttrar sig och vilken hjälp som finns att få. Psykisk ohälsa är samtidigt ett stigma och skapar utanförskap. Psykisk ohälsa som upptäcks i tid och behandlas riskerar inte att bli kronisk. Återhämtning från psykisk ohälsa är möjlig.

Halvårsrapport 2011

Arbete med översättning, bearbetning och framställning av manual och Power-pointbilder för utbildningsprogrammet MHFA. Planering av och förberedelser inför utbildningsinsatser. Två hela utbildningsdagar för all personal på Capio Rågsveds vårdcentral. Planering av höstens utbildningar för allmänheten. Marknadsföring och administration i samband med detta.

Förvaltningens synpunkter

Projektet fortskrider enligt planerna Och ligger inom folkhälsoanslagets prioriterade områden. Personalen vid Rågsveds vårdcentral har visat ett stort intresse och kunskap för dessa frågor och området är högprioriterat. Vi bedömer att resultaten kommer att kunna vara användbara i det framtida självmords-förebyggande arbetet såväl i Rågsved som för att uppnå målet "Noll självmord i Stockholms län". Förvaltningen föreslår bifall till 600 000 kronor för 2012.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

1.14

472 tkr

HSN 1009-0953

Gruppbehandling för patienter med sömnproblem i primärvården

(flerårigt projekt 2011 - 2012)

Sökande: Centrum för allmänmedicin

Sökta medel: 472 000 kronor för 2011; tidigare beviljat 440 000 kronor

Förslag att: **Bevilja 472 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Syftet är att utvärdera om gruppbehandling baserad på metoder från kognitiv beteendeterapi (KBT) utförd av distriktssköterskor är ett effektivt sätt att behandla sömnproblem i primärvården. Syftet är även att utvärdera om sömnmedelsbehovet kan minskas och livskvalitet påverkas positivt.

Framgångsrik behandling kan leda till att ohälsa kopplat till långvariga sömnproblem skulle kunna förebyggas.

Långvariga sömnproblem är ett utbrett problem som kan leda till psykisk och fysisk ohälsa. De som söker hjälp gör det när dagtidssymtomen börjar bli besvärande och vänder sig då i första hand till primärvården. Sömnproblem är en av de fem vanligaste orsakerna till patient-läkarkontakt och till läkemedelsförskrivning på en allmänläkarmottagning. SBU drar slutsatsen att psykologisk behandling har effekt vid sömnproblem både på kort och på lång sikt. Önskvärd praxisförändring vid behandling av sömnproblem är ett ökat utbud av psykologiska behandlingsmetoder, främst KBT.

Halvårsrapport 2011

Projektet har startat och följer tidsplan. Etikillstånd har beviljats.

Alla distriktssköterskor i SLL har inbjudits att delta i utbildning om sömnproblem och behandling. Över 120 personer har hittills deltagit. Tio vårdcentraler har anmält intresse för att delta i studien. Dessa har erhållit en längre utbildning i att leda gruppbehandling baserad på kognitiv beteendeterapi (KBT) för patienter med sömnproblem.

Inresset för att starta gruppbehandling är stort. Tre vårdcentraler har redan startat och fyra rekryterar patienter inför hösten 2011. Distriktssköterskorna i projektet får regelbunden handledning och feedback.

Ytterligare en utbildning för distriktssköterskor planeras i september. Fokus ligger på implementering av projektet genom att stödja och handleda distriktssköterskor till att starta gruppbehandling och rekrytera patienter.

Förvaltningens synpunkter

Projektet är metodutvecklande och bygger på en pilotstudie som genomfördes med stöd av folkhälsoanslaget 2008-2009. Det genomförs planerligt och kompetent. Distriktssköterskans möjligheter att arbeta med metoden förutsätter stöd från vårdcentralens ledning. Stöd gavs under förutsättning att studien skulle belysa även den aspekten. Förvaltningen föreslår bifall till ansökan.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för äldre och multisjuka.

1.15
450 tkr HSN 1009-0961
Utvärdering, revidering och spridning av ett utbildningsprogram om våld i nära relationer för distriktssköterskor
(flerårigt projekt 2011 - 2012)

Sökande: Centrum för allmänmedicin
Sökta medel: 583 000 kronor för 2011; tidigare beviljat 400 000
Förslag att: **Bevilja 450 000 kronor som ett slutbidrag**

Projektbeskrivning

Syftet med projektet är att utvärdera, revidera och sprida ett specialdesignat utbildningsprogram om våld i nära relationer för primärvården. Den övergripande målsättningen är att våldsutsatta kvinnor som söker vård inom primärvården ska få ett professionellt bemötande så att våldsspiralen kan brytas och en läkningsprocess påbörjas. Genom att målgruppen, distriktssköterskor, genom utbildning erhåller rätt och fortlöpande kompetens kan fler kvinnor identifieras och erbjuds rätt insatser. Programmet lämpar sig även för övrig personal inom öppenvården.

Projektet är del av ett påbörjat projekt för utvärdering av utbildningsinterventionen. Ekonomiska resurser för revidering och anpassning av det framtagna utbildningsprogrammet saknas. Programmet bör anpassas till vårdens verklighet och finnas tillgängligt i en kortare form som kan ingå i introduktionen av all personal. Det förväntas ge som resultat att fler tillägnar sig kunskapen och omsätter den i mötet med våldsutsatta kvinnor.

Extra medel söks 2012 för tryckning av det färdiga materialet.

Halvårsrapport 2011

Under år 2011 har utvärdering av befintlig utbildning påbörjats samt utökats så att utvärdering har skett bland alla yrkesgrupper som deltagit i utbildningen. Preliminära resultat tyder på att utbildningen uppfyller lärandemålen för den. Framtagande av den förkortade utbildningen pågår och beräknas bli klar under januari 2012 för att därefter testas och implementeras.

Förvaltningens synpunkter

Projektet är ett led i implementeringen av landstingets handlingsprogram för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor. Det faller under prioriterat område hälsofrämjande hälso- och sjukvård. Följsamhet till handlingsplanen innefattas i uppföljning av husläkaruppdraget. Förvaltningen

bedömer det som angeläget att utbildningsprogrammet kvalitetssäkras inför fortsatt genomförande. Sökande har beaktat förvaltningens synpunkt att olika personalkategorier bör inkluderas. Förutsättning för beviljat bidrag 2011 var att produktion av utbildningsprogrammet i skriftlig form skulle ingå. Förvaltningens bedömning att det bör vara möjligt inom ramen för beviljat bidrag kvarstår. Vi föreslår bifall till 500 000 kronor för 2012.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

1.16
0 tkr HSN 1009-0965
På lika villkor. Delaktighet och fritid - en väg till ökad jämlikhet i hälsa för personer med funktionsnedsättning
(flerårigt projekt 2011 - 2012)

Sökande: Handikapp & Habilitering
Sökta medel: 0 kronor för 2012; tidigare beviljat 300 000 kronor
Förslag att: **Godkänna ändring av projektplan och begäran att avsluta arbetet under 2012 med redan beviljade medel**

Projektbeskrivning

Målet med projektet är att höja medvetenheten och kunskapen om delaktighet som ett aktivt begrepp inom rehabiliteringens hälsofrämjande insatser genom riktade utbildningsinsatser till rehabiliteringspersonalen.

Målgrupp är rehabiliteringspersonal på Rehabiliteringscenter Täby Barn samt Rehabiliteringscenter Täby Ung/Vux, cirka 50 personer.

Arbetet innefattar utbildning med kurs i Motiverande samtal som start i projektet. Därefter utbildningsinsatser med en seminarierie med olika föredragshållare på teman som hälsa, ohälsa, och hälsofrämjande insatser med delaktighet och delaktighet som bestämningsfaktor för hälsa som övergripande tema. Utveckla samarbete med H&H:s Livstilsprojekt för att dra nytta av tidigare erfarenheter. Uppföljande seminarier för att stärka implementeringen i arbetslaget planeras för nästkommande år.

Erfarenheterna av utbildningssatsningen kan utgöra en grund för en större utbildningssatsning inriktad på hälsa och delaktighet med H&H Personalutbildningen som huvudarrangör.

Halvårsrapport 2011

Initiativtagaren för projektansökan "På lika villkor" slutade sin anställning vid Habiliteringscenter Täby (nu Habiliteringscenter Mörby) i februari 2011. Detta innebar att genomförandet av projektet fördröjdes. En planerad satsning genomfördes ändå under våren med utbildning i Motiverande samtal (Motivational Interviewing, MI), vilken är en evidensbaserad metod som syftar till att stärka människor att förändras på egna villkor. Den 1 maj tillsattes ny projektledare. Projektets innehåll reviderades och ny projektplan togs fram utifrån de riktlinjer som funnits i ansökan och beviljandet av medel. Den nya projektplanen sträcker sig till juni 2012.

Förvaltningens synpunkter

Det ursprungliga projektet var treårigt. Det innefattade även uppbyggnad av ett tvärsektorielt nätverk samt introduktion av individuellt stöd, "coachning", till ökad aktivitet på fritiden av två lokala coacher. Dessa delar beviljades inte bidrag. Sökande har därefter inkommit med ny projektplan, enligt ovan. Arbetet bedöms ligga inom prioriterade områden för folkhälsoanslaget (hälsofrämjande hälso- och sjukvård, utbildning av nyckelgrupper). Inga nya medel söks för 2012. Förvaltningen föreslår att den nya planen godkänns och att projektet får slutföras under 2012.

Projektet föreslås följas upp av programberedningen för äldre och multisjuka.

2. Förslag till avslag

2.1

0 tkr

HSN 0811-1298

Miljö och livsstil under barn- och tidiga ungdomsår i relation till folksjukdomar vid 16 års ålder – BAMSE

(flerårsprojekt 2009 – 2011)

Sökande: Sachsska Barnsjukhuset, Södersjukhuset
Sökta medel: 1 000 000 kronor för 2012; 5 047 000 kronor 2013-2015;
tidigare beviljat 1 000 000 kronor (totalt sedan starten 1994
3 300 000 kronor)
Förslag att: **avslå ansökan**

Projektbeskrivning

Syftet är att undersöka levnadsvanor och livsstil under barndomen i relation till sjukdom i tonåren och senare. Studien startade 1994 och följer 3600

barn från födelsen. En 12-årsuppföljning avslutades i december 2008. Under andra hälften av 2010 kommer nästa uppföljning (16 år) att starta. Fokus har utvidgats sedan starten och är inte längre enbart allergisjukdomar utan livsstil under barn- och tidiga tonår samt tidiga tecken på folksjukdomar. Information från både barn och föräldrar samlas i en unik databas som bland annat innehåller data om allergisjukdom, mag-tarmsjukdomar, diabetes, övervikt, hereditet för hjärt-kärlsjukdom, levnadsvanor, livskvalitet och hälsa samt exponeringar som luftföroreningar och kostvanor.

Halvårsrapport 2011

Halvårsrapport har inte lämnats.

Förvaltningens synpunkter

Studien är värdefull och unik. Den har genererat en mängd vetenskapliga publikationer. Resultaten har redan haft betydelse i landstingets arbete med allergivård och allergiprevention. Projektet fick medel ur folkhälsoanslaget 2002 och 2003 då allergi tillhörde de områden som prioriterades. Nu gällande riktlinjer omfattar inte allergifrågorna. Trots detta lämnades bidrag inför 2009 och 2010 eftersom studien är viktig och ger konkreta bidrag i utvecklingen av folkhälsoarbetet.

Projektet fick ett slutbidrag på 500 000 kronor för 2011 eftersom förvaltningens bedömning var att studien inte är ett begränsat projekt utan ett långsiktigt forskningsprojekt och därför inte faller inom ramarna för folkhälsoanslagets riktlinjer. Sökanden uppmanades att i fortsättningen söka forskningsmedel hos annan finansiär. Förvaltningen gör ingen annan bedömning för 2012 och föreslår att ansökan avslås.